

**อิทธิพลของเวลาประเมินผลต่อการประเมินการเรียนการสอนของ
นักศึกษาปริญญาโท: กรณีศึกษาวิชาการพัฒนาทักษะการอ่าน
ภาษาอังกฤษของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**

***Influence of Evaluation Timing on Curriculum and Instructional Evaluation of
Master's Degree Students: A Case Study of the English Reading Skill Development
Course at National Institute of Development Administration***

นัชชยา เกลยทรัพย์*

Natchaya Chalaysap, Ph.D.

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาอิทธิพลของเวลาประเมินผลต่อการประเมินการเรียนการสอนโดยนักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและสาขาการจัดการสิ่งแวดล้อมในวิชาการพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นวิชาบังคับเสริมพื้นฐานการอ่านภาษาอังกฤษสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นภาษาอังกฤษ นักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วย ข้อสอบกลางภาคและแบบประเมินผล ซึ่งใช้ชุดเดียวกันในการเก็บข้อมูลก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลสอบกลางภาค ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างการประเมินผลก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลสอบกลางภาคในภาพรวม แสดงว่า จังหวะเวลาในการประเมินไม่มีผลกระทบต่อประเมินของนักศึกษา แม้ว่าค่าเฉลี่ยในด้านผู้สอนจะลดลงในการประเมินครั้งหลังก็ตาม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายด้านอื่น ๆ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการประเมินทั้งสองครั้งในด้านเอกสารการสอน จำนวนชั่วโมงที่สอนแต่ละหัวข้อ และจำนวนแบบฝึกหัดที่ใช้สอน โดยนักศึกษามีความพอใจมากกว่าในการประเมินครั้งที่สอง ในเรื่องของ

* รองศาสตราจารย์ สำนักงานอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบกลางภาคและทัศนคติของนักศึกษาต่อด้านต่าง ๆ ในการประเมินผลก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลสอบกลางภาค พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ($r = .253$ และ $.279$ ตามลำดับ) ซึ่งไม่มากนัก เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนในหัวข้อต่าง ๆ กับจำนวนชั่วโมงที่สอนและจำนวนแบบฝึกหัดที่ใช้สอน พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ของคะแนนในหัวข้อการวิเคราะห์ประโยคกับจำนวนชั่วโมงที่สอนในการประเมินผลก่อนกลางสอบกลางภาคเท่านั้น แสดงว่าในครั้งแรกนักศึกษาไม่ค่อยมั่นใจในความสามารถของตนในหัวข้อนี้แต่หลังจากทราบผลสอบแล้วก็รู้สึกมั่นใจขึ้น แสดงว่าจำนวนชั่วโมงสอนมีความพอเพียงแล้ว อย่างไรก็ตาม พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแบบฝึกหัดกับคะแนนในหัวข้อการวิเคราะห์ประโยคด้วย แสดงว่ายิ่งนักศึกษาทำแบบฝึกหัดหัวข้อนี้มากจะยิ่งได้คะแนนมาก

Abstract

This study aimed to find out the influence of the evaluation timing on the students' evaluation of six teaching and learning dimensions of the English Reading Skill Development course offered at NIDA. The subjects were 44 Master's degree students majoring in Business Economics and in Environmental Management. They were asked to fill out the same evaluation form twice—before the mid-term exam and after the announcement of the mid-term exam result. T-test was used to find out the difference between the first and the second evaluations in terms of the attitudes towards each dimension. Overall, there was no significant difference between the two evaluation results. However, when each of the six dimensions were considered individually, a significant difference was found in three dimensions--instructional material, number of teaching hours for each topic and number of exercises for each topic. That is, the students were more satisfied with these three dimensions in the second evaluation than the first. Noticeably, the means of six out of seven indicators under the instructor dimension were decreased, although no significant difference was found in this dimension between the two evaluations. This meant that the evaluation timing had no significant impact on the students' evaluation on the instructor and the teaching method but on the material, the number of teaching hours and the number of exercises for each topic. Evaluation after the examination tended to be better in these three dimensions. When the relationship between the overall mid-term exam score and the attitude toward the teaching and learning was considered, a low relationship was found in both the first and the second evaluations ($r = .253$ and $.279$ respectively). However, when each dimension was considered individually, the score of the sentence analysis part was found to be significantly related

to the number of exercises. This showed that the more students did exercises on sentence analysis, the better the score on this part. No significant relationship was found between the score of each of the other parts of the exam and the related topic under the dimensions "number of teaching hours" and "number of exercises".

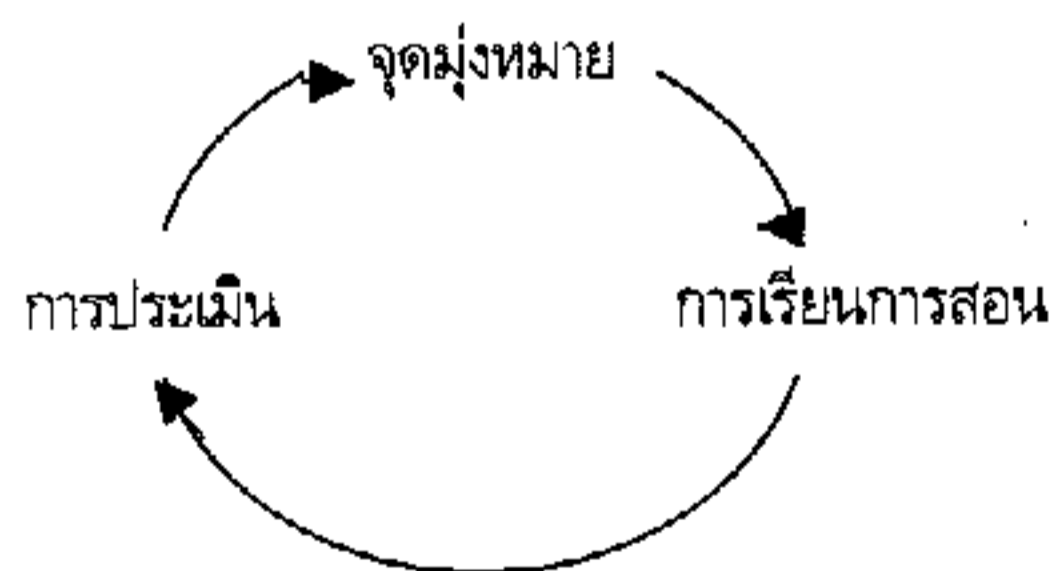
ความนำ

การประเมินผลการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญแล้ว แต่ไม่ค่อยจะนำผลที่ได้มาใช้อย่างจริงจังนัก ส่วนใหญ่ผู้ที่เกี่ยวข้องจะนำไปดูเพื่อปรับปรุงแก้ไขบ้างเท่าที่ทำได้ เช่น ผู้สอนอาจนำไปปรับปรุงตนเองและวิธีการสอน โดยไม่มีใครตามไปตรวจสอบว่า ทำมากน้อยแค่ไหน สำเร็จหรือไม่อย่างไร แต่สำหรับการปรับปรุงหลักสูตรแล้วเป็นเรื่องใหญ่ ต้องทำกันเป็นทางการและผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการหลายคณะ นอกจากการประเมินหลักสูตรโดยรวมแล้วยังต้องมีการประเมินรายวิชาด้วย

ในการเน้นคุณภาพการเรียนการสอน เป็นธรรมดาที่จะต้องมีการประเมินคุณภาพการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ผู้สอน การสอน เนื้อหาวิชา เอกสารการสอน และอื่น ๆ ในรายวิชาต่าง ๆ ซึ่งปกติจะให้ผู้เรียนทำการประเมินในวันสุดท้ายของการเรียนการสอน แต่บางสถาบันการศึกษาอาจทำการประเมินตอนกลางภาคด้วย เพื่อให้ผู้สอนปรับปรุงการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษารุ่นนั้น ๆ ได้ทัน เช่น ที่สถาบันภาษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ผู้วิจัยเป็นอาจารย์พิเศษ เป็นต้น

แนวคิดด้านการประเมินผลการเรียนการสอน

ระบบการเรียนการสอนประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของการศึกษาหรือวัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและกระบวนการสอนของผู้สอน หรือกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดหรือประเมินผลการเรียนการสอน ระบบการเรียนการสอนเป็นระบบที่ต่อเนื่องกันเป็นวงจร

การวัดและประเมินผลเป็นสิ่งสำคัญในระบบการเรียนการสอน โดยเป็น เครื่องชี้ให้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยจากการเรียนการสอนในรายวิชานั้น ๆ เพื่อให้ ผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ทราบว่า เกิดอะไรขึ้นในระบบ

การประเมินผลจะเน้นที่จุดมุ่งหมายของการสอนเป็นหลัก ซึ่งจุดมุ่งหมาย ดังกล่าวจะแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับหลักสูตรของสถาบันการศึกษาแต่ละแห่ง การ ประเมินจึงต่างกันไปตามความเหมาะสม การพัฒนาแบบประเมินมาตรฐานขึ้นมาใช้ จึงไม่อาจใช้ได้ดีกับทุกสาขาวิชา ดังนั้นการประเมินจึงต้องเน้นที่เกณฑ์มาตรฐาน เท่านั้น โดยการประเมินการเรียนการสอนจะครอบคลุมการเปลี่ยนแปลงในตัว ผู้เรียน ผลอันเกิดจากหลักสูตรวิชาที่เรียน ผู้สอน วิธีการสอน และอื่น ๆ ตาม ความเหมาะสม (อุทุมพร ทองอุไทย จามรมาน, 2530: 4)

Cronbach (อ้างถึงในเยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี, 2544: 32-34) ให้ ความเห็นว่า การประเมินผลการเรียนการสอนไม่ควรใช้แต่แบบทดสอบเท่านั้น แต่ ควรมีมาตรการอื่นประกอบด้วย โดยได้เสนอแนะว่า ควรศึกษากระบวนการที่เกิด ขึ้นในชั้นเรียน ได้แก่ ผลของการใช้สื่อการสอน การซักถามผู้สอน และความถูกต้อง ในการทำแบบฝึกหัด เป็นต้น ในการวัดความสามารถของผู้เรียนควรจัดเป็นระยะ ๆ และดูความสามารถของผู้เรียนในรายข้อของการสอบย่อย ซึ่ง Cronbach ให้ความ สำคัญมากกว่าการสอบปลายภาคปกติ นอกจากนี้เขาเห็นว่า ควรวัดทัศนคติของ ผู้เรียนต่อการเรียนการสอน ซึ่งอาจทำได้โดยการสัมภาษณ์ผู้เรียน การให้ผู้เรียนตอบ แบบสอบถาม และอื่น ๆ หลังจากจบหลักสูตรแล้ว นอกจากนี้ยังควรติดตามผล การนำความรู้ไปใช้ด้วย

การวัดและประเมินผู้สอน

สภาพการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย และการจัดการเรียนการสอนอยู่ ในความรับผิดชอบของอาจารย์แต่ละคนในรายวิชานั้น ๆ ดังนั้นการเรียนการสอน จึงเป็นการตกลงกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนว่า จะเป็นไปอย่างไร โดยมีคำอธิบาย รายวิชา (course description) ที่กำหนดให้ไว้เป็นกรอบสำหรับผู้สอน บางครั้งก็ ทำให้บุคคลภายนอกเกิดความสงสัยในเรื่องคุณภาพการเรียนการสอน จึงทำให้เกิด แนวคิดว่าการประเมินผู้สอนควรให้หลายฝ่ายทำการประเมิน อุทุมพร ทองอุไทย

จามรมาน (2530: 100-102) กล่าวถึงการประเมินผู้สอนว่า ควรทำจากหลายกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักศึกษา เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และตัวผู้สอนเอง และการประเมินทำได้หลายแบบ เช่น การสัมภาษณ์ การทดสอบสอบถาม การสังเกต การตรวจสอบผลงาน การเยี่ยมชมชั้นเรียน เป็นต้น แต่ในการให้ผู้เกี่ยวข้องร่วมประเมินนั้น อาจกระทบต่อความรู้สึกของผู้ถูกประเมิน จึงต้องพิจารณาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ทางสังคม เนื้อหาวิชา วิธีการสอน และลักษณะของผู้เรียนในด้านปัญญา จิตใจ และสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้บริหาร เพื่อนร่วมงาน และผู้เรียน เป็นต้น

การประเมินแบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ การประเมินเป็นระยะ (formative evaluation) เพื่อให้ผู้สอนปรับปรุงตนเองในระหว่างที่สอนยังไม่จบหลักสูตร และการประเมินสรุป (summative evaluation) เป็นการประเมินโดยรวม เพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ เช่น การเลื่อนระดับเงินเดือน การให้รางวัล เป็นต้น ดังนั้นการประเมินจึงอาจแบ่งได้เป็น 2 ระดับคือ ระดับสถาบันการศึกษาและระดับบุคคล ในระดับสถาบันการศึกษานั้น การประเมินมีจุดมุ่งหมายในการรักษาคุณภาพการเรียนการสอนและชื่อเสียงของสถาบันการศึกษา การประเมินจะเป็นไปโดยเปิดเผยและเป็นระบบ มีความเป็นปรนัย เชื่อถือได้ อีกระดับหนึ่งคือ การประเมินบุคคล เป็นการประเมินโดยตัวผู้สอนเอง เพื่อปรับปรุงตนเอง เป็นการประเมินในวงแคบและทราบข้อมูลเฉพาะตัวผู้สอนเอง

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินระดับบุคคลคือ ตัวผู้สอนเอง โดยอาจจัดเป็นการประเมินแบบเป็นระยะ เนื่องจากยังไม่ได้สอนจนครบหลักสูตร แต่ก็ครอบคลุมหัวข้อการเรียนส่วนก่อนกลางภาคที่ครบถ้วน หัวข้อเหล่านี้ก็มีลักษณะแตกต่างจากหัวข้อที่เรียนหลังกลางภาคค่อนข้างมาก ข้อสอบปลายภาคแทบจะไม่ได้มีอะไรต้องอิงกับเนื้อหาในครั้งแรก ดังนั้นการประเมินในตอนนี้อาจจัดได้ว่าเหมาะสม เพราะจะเป็นการก้าวจากการอ่านระดับประโยคไปสู่การอ่านความเรียงต่อไป

ปกติวิชาที่สอนกันโดยทั่วไปจะมีการสอบกลางภาค และเมื่อสอบกลางภาคเสร็จ ผู้สอนก็จะประกาศผลการสอบให้ผู้เรียนทราบ หากผู้เรียนทำคะแนนได้ไม่ค่อยดีนัก และคิดว่าตนเองสอบตกหรือได้เกรดต่ำ มีความเป็นไปได้ที่ผู้เรียนอาจเกิดทัศนคติในทางลบต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนได้ และยัง

ประเมินผลหลังทราบผลการสอบจะยิ่งทำให้ทัศนคติต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชานั้นต่างแย่งไปจากการให้ผู้เรียนประเมินผลก่อนการสอบ หากเป็นเช่นนั้นจริง ถ้าผู้บริหารหรือคณะกรรมการประเมินคุณภาพใช้การประเมินผลหลังการสอบ ไม่ว่าจะเป็นหลังทราบผลการสอบปลายภาค หรือทันทีหลังนักศึกษาทำข้อสอบปลายภาคเสร็จ ผลการประเมินจะสะท้อนทัศนคติทางลบของนักศึกษาออกมา และถ้านำไปใช้ในการตัดสินตัวผู้สอนในการเลื่อนขั้นหรือระดับในตำแหน่งทางวิชาการก็อาจไม่เป็นธรรมต่อตัวผู้สอนได้ แต่เรื่องดังกล่าวเป็นเพียงความเชื่อยังไม่ได้มีการศึกษาวิจัยว่า เป็นจริงดังที่ว่านี้หรือไม่ นั่นคือ จริงหรือไม่ที่จังหวะเวลาในการประเมินผลจะมีอิทธิพลต่อการประเมินผู้สอนและองค์ประกอบอื่นของการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญ จริงหรือไม่ที่นักศึกษาที่ทำคะแนนได้ดี จะมีทัศนคติที่ดีต่อมิติหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชานั้น ๆ มากกว่านักศึกษาที่ทำคะแนนได้ไม่ดี และทัศนคติต่อการเรียนการสอนด้านใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบอย่างมีนัยสำคัญ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยซึ่งทำการสอนวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษให้นักศึกษาปริญญาโทสาขาต่าง ๆ ในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จึงสนใจที่จะหาคำตอบในเรื่องนี้ในลักษณะกรณีศึกษา โดยการวิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาว่า ทัศนคติของนักศึกษาต่อองค์ประกอบวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ได้แก่ ผู้สอน การสอน เนื้อหาวิชา เอกสารการสอน จำนวนชั่วโมงที่สอนแต่ละหัวข้อ และจำนวนแบบฝึกหัดในแต่ละหัวข้อมีความแตกต่างกันหรือไม่ เมื่อนักศึกษาทำการประเมินการเรียนการสอนก่อนการสอบกลางภาค และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ทั้งนี้เพื่อทราบจังหวะเวลาที่ให้นักศึกษาประเมินการเรียนการสอนว่าควรก่อนหรือหลังการสอบจึงจะเหมาะสม
2. เพื่อศึกษาว่า ผลการสอบกลางภาคมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด กับทัศนคติหรือความคิดเห็นของนักศึกษาต่อมิติต่าง ๆ ทางการเรียนการสอน ซึ่งวัดโดยแบบประเมินผลที่จัดทำขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ครอบคลุมแนวคิดการประเมินผลการเรียนการสอนใน 6 มิติคือ ผู้สอน การสอน เนื้อหาวิชา เอกสารการสอน จำนวนชั่วโมงที่สอน และจำนวนแบบฝึกหัด นอกจากตัวแปรเหล่านี้แล้ว ตัวแปรที่ศึกษายังประกอบด้วยคะแนนการสอบกลางภาคในวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักศึกษา และทัศนคติหรือความพึงพอใจของนักศึกษาต่อมิติต่าง ๆ ในการเรียนการสอน โดยมีสมมติฐานในการวิจัย ดังนี้

1. มีความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อมิติต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษทั้งในรายด้านและในภาพรวม ระหว่างการประเมินผลก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาคของนักศึกษา โดยทัศนคติในการประเมินครั้งแรกจะดีกว่าการประเมินครั้งที่สอง

2. นักศึกษาที่มีคะแนนสอบกลางภาคสูงกว่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อมิติต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษทั้งในรายด้านและภาพรวม ในการประเมินผลก่อนการสอบกลางภาคและการประเมินผลหลังทราบผลสอบกลางภาคมากกว่านักศึกษาที่มีคะแนนสอบต่ำกว่า

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้เป็นกรณีศึกษา โดยผู้ประเมินผลการเรียนการสอน ได้แก่ นักศึกษาปริญญาโท สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จำนวน 20 คนจากทั้งหมด 25 คน และนักศึกษาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม จำนวน 24 คน จากทั้งหมด 26 คน ที่เข้าเรียนในวันที่มีการแจกแบบประเมินครบทั้ง 2 ครั้ง ดังนั้นจึงมีนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 44 คน โดยนักศึกษาด้านเศรษฐศาสตร์ธุรกิจลงทะเบียนเรียนวิชา สภ.430 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาขณะพัฒนาการเศรษฐกิจ และนักศึกษาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ลงทะเบียนเรียนวิชา สภ.490 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาในโครงการบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ในภาคที่ 1/2546 ทั้ง 2 วิชาเป็น

หลักสูตรเดียวกัน มีหัวข้อและชั่วโมงการสอนเท่ากัน และผู้สอนคนเดียวกันคือ
ผู้วิจัย

ค่านิยมเชิงปฏิบัติการ

เนื้อหาวิชา หัวข้อหรือประเด็นต่าง ๆ ที่สอนในรายวิชา สก. 430 และ สก. 490 มีเนื้อหาและการลำดับเนื้อหาที่เหมือนกัน โดยครั้งแรกของหลักสูตรแบ่งเป็น 2 หน่วย (unit) ในหน่วยแรกเป็นการสอนการอ่านประโยคยาวซับซ้อน โดยการวิเคราะห์รูปประโยค (sentence analysis) เพื่อเรียนรู้รูปแบบประโยคพื้นฐานภาษาอังกฤษ (English basic sentence pattern) และองค์ประกอบของประโยค ได้แก่ ชนิดของคำ (เช่น คำนาม กริยา คุณศัพท์ กริยาวิเศษณ์) กลุ่มคำ (เช่น gerund, infinitive, present and past participial, and prepositional phrases) ประโยค (sentence) และประโยคย่อย (clause) ทั้งนี้เพื่อให้สามารถระบุความหมายหลักของประโยค (core meaning or core parts) ได้ และสามารถบอกได้ว่าคำใดเป็นคำหลัก (head word) คำหรือกลุ่มคำหรือประโยคย่อยใดเป็นส่วนขยาย (modifier) จากนั้นเป็นการฝึกตอบคำถามสั้น ๆ โดยนำบางส่วนของประโยคยาวซับซ้อนมาตอบเท่านั้น เพื่อเป็นการประยุกต์สิ่งที่เรียนมาสู่การอ่านจริง ซึ่งการฝึกตอบคำถามนี้ให้ชื่อหัวข้อว่า sentence comprehension

หัวข้อถัดไปเป็นการสอนการถอดความและตีความประโยค (sentence paraphrase and interpretation) โดยนำประโยคที่มีวิธีการเขียนและสำนวนที่คาดว่าจะมีปัญหาสำหรับนักศึกษาไทยมาสอนเป็นประโยคเดี่ยว ๆ ลักษณะแบบฝึกหัดเป็นการให้นักศึกษาระบุว่า ประโยคที่เขียนให้ใหม่มีความหมายเหมือนหรือต่างจากประโยคทดสอบ หรือสามารถตีความจากประโยคทดสอบได้หรือไม่ โดยแบบฝึกหัดมีลักษณะแบบ yes/no และแบบมีตัวเลือก 4 ตัวเลือก

ในหน่วยที่ 2 เป็นเรื่องของความเข้าใจศัพท์ โดยอาศัยการเดาจากบริบท (contextual clues) และจากการวิเคราะห์โครงสร้างของคำ (word analysis) โดยบริบทที่ใช้เป็นประโยคเดี่ยว ไม่เน้นบริบทที่เป็นย่อหน้ายาว แบบฝึกหัดเป็นตัวเลือก 4 ตัวเลือก ตามด้วยการใช้พจนานุกรม ในการค้นหาความหมายของคำหลาย

ความหมาย ซึ่งนักศึกษาต้องสามารถระบุชนิดของคำ (parts of speech) ได้ และเลือกคำนิยามที่ตรงกับความหมายของคำที่ขีดเส้นใต้ ซึ่งอยู่ในบริบทระดับประโยคได้

เนื้อหาหลักสูตรหลังการสอบกลางภาคจะเป็นเรื่องระดับย่อหน้า และหลายย่อหน้า รวมทั้งการอ่านบทในตำราและบทความ ซึ่งไม่ได้นำมาศึกษาในครั้งนี้

เอกสารประกอบการสอน หมายถึง เอกสารประกอบการสอนครั้งแรกของวิชา สก. 430 และ สก. 490 ซึ่งครอบคลุมหัวข้อเดียวกัน จำนวนชั่วโมงสอน และแบบฝึกหัดเท่า ๆ กัน ซึ่งจัดทำโดยผู้สอนและเย็บเล่มให้เรียบร้อย

จำนวนชั่วโมงสอน หมายถึง จำนวนชั่วโมงครั้งแรกของวิชา สก. 430 และ สก. 490 เป็นจำนวน 24 ชั่วโมง โดยแบ่งตามหัวข้อดังนี้

หัวข้อ	ชั่วโมง
Sentence analysis	6
Sentence comprehension	1.5
Sentence interpretation	6
Contextual clues	4.5
Word analysis	1.5
Dictionary usage	4.5
รวม	24

จำนวนแบบฝึกหัด หมายถึง จำนวนแบบฝึกหัดในหัวข้อต่าง ๆ ที่สอนในครั้งแรกของวิชา สก. 430 และ สก. 490 โดยมีจำนวนแบบฝึกหัดในแต่ละหัวข้อดังนี้

หัวข้อ	จำนวนแบบฝึกหัด
Sentence analysis	5 (แบบฝึกหัดละ 10 ประโยค)
Sentence comprehension	2 (แบบฝึกหัดละ 6 ประโยค)
Sentence interpretation	5 (แบบฝึกหัดละ 10 ประโยค)
Contextual clues	5 (แบบฝึกหัดละ 10 คำ)
Word analysis	5 (แบบฝึกหัดละ 10 คำ)
Dictionary usage	4 (แบบฝึกหัดละ 10 คำ)

ขอบเขตจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะการประเมินผลก่อนการสอบกลางภาคและการประเมินผลหลังการทราบผลการสอบกลางภาคของนักศึกษาสาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจและนักศึกษาสาขาการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ลงทะเบียนวิชา สภ. 430 และ สภ. 490 ในภาค 1/2546 โดยไม่ได้นำปัจจัยภูมิหลังของนักศึกษามาพิจารณา เพราะจำนวนนักศึกษาในทั้ง 2 วิชา มีจำนวนน้อย นอกจากนี้ตัวผู้สอนที่ให้นักศึกษาประเมินเป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดความแตกต่างในแง่บุคลิกภาพและวิธีการสอน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถรวมกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มเดียวกันให้มีขนาดใหญ่พอที่จะทำการศึกษาวิจัย โดยใช้สถิติในการทดสอบสมมติฐานได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การเปรียบเทียบผลการประเมินการเรียนการสอนก่อนสอบกลางภาคและหลังการทราบผลคะแนนการสอบกลางภาค จะทำให้ทราบว่า ความคิดเห็นหรือทัศนคติของนักศึกษาต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินผู้สอนและวิธีการสอน ซึ่งเมื่อมหาวิทยาลัยออกนอกระบบจะมีความสำคัญมาก เพราะเป็นสิ่งที่ชี้ชะตาตัวผู้สอนในแง่ของการประเมินเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนและอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาที่ใช้คะแนนสอบกลางภาคและปลายภาคเป็นหลัก หากให้น้ำหนักคะแนนสอบกลางภาคมากและนักศึกษาพอจะคาดเดาได้ว่า ตนจะได้เกรดต่ำหรือสอบตกทัศนคติของนักศึกษาอาจเปลี่ยนไปเกิดอคติต่อผู้สอนและวิธีการสอนตลอดจนมิติอื่น ๆ การศึกษาครั้งนี้จึงเป็นการบอกให้ทราบว่าควรทำการประเมินการสอนในต่อนใดจึงจะเหมาะสมและหลีกเลี่ยงอคติของผู้ประเมินได้

เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มี 2 ประเภท ได้แก่

1. **แบบทดสอบกลางภาค (Mid-term achievement test)** เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อทดสอบนักศึกษาตามปกติ ขั้นตอนนี้ให้ทดสอบทั้ง

นักศึกษาวิชา สก.430 และ สก.490 คะแนนเต็ม 65 คะแนน ประกอบด้วย 5
ตอน คือ

ตอนที่ 1 การใช้พจนานุกรม เนื้อหาความหมายของคำศัพท์ที่มีหลาย
ความหมาย

ตอนที่ 2 การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบทและการวิเคราะห์
โครงสร้างของคำ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ประโยค เพื่อหาแกนของประโยค (core parts)
คำหลัก (head word) และส่วนขยาย (modifier)

ตอนที่ 4 ความเข้าใจประโยค เป็นการตอบคำถามสั้น ๆ โดยดึงเฉพาะ
ส่วนที่เป็นคำตอบมาจากประโยคที่กำหนดให้

ตอนที่ 5 การตีความและถอดความประโยค

ลักษณะคำถามในทุกตอนเหมือนกับแบบฝึกหัดที่เคยฝึกในชั้นเรียนทุก
ประการ แต่ข้อสอบผู้สอบไม่เคยเห็นมาก่อน (unseen) ใช้เวลาสอบ 3 ชั่วโมง

2. **แบบประเมินผลการเรียนการสอน** เป็นแบบประเมินที่สร้างขึ้นโดย
ปรับปรุงจากแบบประเมินผลการเรียนการสอนกลางของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
ศาสตร์ที่จัดทำโดยกองแผนงาน โดยนำมาใช้เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้สอน วิธี
การสอน เนื้อหาวิชา และเอกสารการสอน มีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมรายวิชา
สก.430 และ สก.490 นอกจากนี้ยังได้เพิ่มอีก 2 มิติลงไปแบบสอบถาม ได้แก่
จำนวนชั่วโมงสอนที่เหมาะสมกับแต่ละหัวข้อ และจำนวนแบบฝึกหัดที่เหมาะสมใน
แต่ละหัวข้อ แบบประเมินใช้ Likert Scale ให้นักศึกษาประเมินว่า เห็นด้วยใน
ระดับใด ได้แก่ มาก ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย น้อย และส่วนท้ายของ
บทความมีคำถามปลายเปิดให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
เกี่ยวกับทุกมิติในแบบสอบถาม ค่าความน่าเชื่อถือ (reliability) ของแบบประเมิน
ในการประเมินก่อนสอบกลางภาค เท่ากับ .9522 และในการประเมินหลังทราบผล
สอบกลางภาค เท่ากับ .9617

วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบประเมินไปให้นักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชากรอก 2 ครั้ง ครั้งแรกในคาบสุดท้ายของการเรียนการสอนก่อนสัปดาห์ที่จะมีการสอบกลางภาค และครั้งที่สองในคาบแรกของการเรียนครึ่งภาคหลัง หลังจากประกาศคะแนนสอบและเฉลยคำตอบของข้อสอบกลางภาคให้นักศึกษาเรียบร้อยแล้ว นักศึกษาจะกรอกแบบสอบถามในชั้นเรียนช่วงเวลาพักระหว่างเรียน 15 นาที แล้วรวบรวมมาส่งตอนท้ายชั่วโมงสอน

ผลการศึกษา

ทัศนคติของนักศึกษาต่อองค์ประกอบต่างๆของวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ นักศึกษามีทัศนคติต่อองค์ประกอบในการสอนในภาพรวมในระดับค่อนข้างมากในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.90$) และในระดับมากในการประเมินหลังทราบผลการสอบปลายภาค ($\bar{X} = 4.02$) ดูได้จากตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในรายชื่อระหว่างการประเมินผล
 ก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาคในด้านผู้สอน

รายชื่อ	การ ประเมิน	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig. (2- tailed)
1. มีความสามารถในการสื่อสาร ให้เกิดความเข้าใจ	ก่อน	3.77	.71	43	-1.274	.210
	หลัง	3.95	.61			
2. ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับการ เป็นอาจารย์	ก่อน	4.52	.51	43	2.033	.048
	หลัง	4.32	.52			
3. เป็นผู้มีความรับผิดชอบและ ควบคุมอารมณ์ได้	ก่อน	4.52	.59	43	2.121	.040
	หลัง	4.30	.63			
4. ยอมรับฟังความคิดเห็นของ นักศึกษา	ก่อน	4.59	.58	43	1.552	.128
	หลัง	4.43	.55			
5. มีการวางตัวเหมาะสมกับการ เป็นอาจารย์	ก่อน	4.66	.48	43	1.636	.109
	หลัง	4.50	.51			
6. มีความรู้ในวิชาที่สอน	ก่อน	4.59	.50	43	1.232	.225
	หลัง	4.45	.50			
7. มีความกระตือรือร้นและ ตั้งใจสอน	ก่อน	4.64	.53	43	1.934	.060
	หลัง	4.43	.55			
ภาพรวม	ก่อน	31.29	2.91	43	1.615	.114
	หลัง	30.38	2.99			

พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อผู้สอนในภาพรวมในระดับมากทั้งในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 4.47$) และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 4.34$) แม้ว่าคะแนนเฉลี่ยจะลดลงบ้างก็ตาม นั่นคือ ผู้สอนมีความสามารถในการสอนในระดับมากใน 6 รายข้อ จากทั้งหมด 7 ข้อ มีเพียงรายข้อเดียวที่อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ได้แก่ มีความสามารถในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจ ซึ่งพบทั้งในการประเมินก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาค

เมื่อเปรียบเทียบการประเมินครั้งแรกและครั้งที่สองในภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในภาพรวม แต่หากดูเป็นรายข้อ(ตารางที่ 1) พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับ .05 ใน 2 รายข้อ คือ "ใช้ถ้อยคำเหมาะสมกับการเป็นอาจารย์" และ "เป็นผู้มีอารมณ์มั่นคงและควบคุมอารมณ์ได้" โดยการประเมินครั้งที่สองมีค่าเฉลี่ยลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในรายข้อระหว่างการประเมินผล
 ก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาคในด้านการสอน

รายข้อ	การประเมิน	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig. (2-tailed)
1. มีการอธิบายเค้าโครงของวิชาที่สอนให้เข้าใจ	ก่อน	3.93	.73	43	.158	.875
	หลัง	3.91	.71			
2. มีการอธิบายวัตถุประสงค์ของวิชาที่สอนให้เข้าใจ	ก่อน	3.95	.71	43	.819	.417
	หลัง	3.84	.71			
3. มีการอธิบายการวัดผลของวิชาที่สอนให้เข้าใจ	ก่อน	4.02	.73	43	-.292	.722
	หลัง	4.07	.70			
4. มีแบบฝึกหัดเพิ่มให้เป็นการบ้าน	ก่อน	3.93	.90	43	1.159	.253
	หลัง	3.75	.78			
5. มีการเตรียมการสอนมาดี	ก่อน	4.16	.71	43	.000	1.000
	หลัง	4.16	.64			
6. มีการชี้ให้เป็นประโยชน์ของวิชานี้	ก่อน	4.02	.73	43	.797	.430
	หลัง	3.91	.80			
7. มีการใช้สื่อทัศนอุปกรณ์ในการสอนอย่างเหมาะสม	ก่อน	3.68	.74	43	-.682	.499
	หลัง	3.54	.77			
8. มีการใช้เทคนิคการสอนที่เหมาะสม	ก่อน	3.66	.81	43	-.819	.417
	หลัง	3.77	.71			
ภาพรวม	ก่อน	31.36	4.80	43	.207	.837
	หลัง	31.18	4.68			

พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการสอนในภาพรวมในระดับค่อนข้างมาก ทั้งในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.92$) และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.89$) โดยมีคะแนนเฉลี่ยลดลงบ้างเล็กน้อย หากพิจารณาในรายข้อ (ตารางที่ 2) พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันมี 1 ข้อคือ "มีการเตรียมการสอนมาดี" โดยอยู่ในระดับมาก และข้อที่ได้คะแนนระดับมากทั้งการประเมินครั้งแรกและครั้งที่สองคือ "มีการอธิบายการวัดผลของวิชาที่สอนให้เข้าใจ" และ "มีการเตรียมการสอนมาดี" สำหรับ "การชี้ให้เห็นประโยชน์ของวิชานี้" พบว่า อยู่ในระดับมากในการประเมินครั้งแรก และค่อนข้างมากในการประเมินครั้งที่สอง ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับค่อนข้างมากทั้งสิ้น เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประเมินก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาค พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่ว่าจะเป็นรายข้อหรือในภาพรวมในด้านการสอน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในรายข้อระหว่างการประเมิน
 ก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาค ในด้านเนื้อหาวิชา

รายข้อ	การประเมิน	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig. (2-tailed)
1. มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา	ก่อน	4.02	.51	43	-.388	.700
	หลัง	4.07	.76			
2. มีความครบถ้วนตามเค้าโครงวิชา	ก่อน	4.07	.66	43	-.167	.868
	หลัง	4.09	.74			
3. ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักศึกษา	ก่อน	3.80	.79	43	-.394	.696
	หลัง	3.86	.85			
4. มีความน่าสนใจ	ก่อน	3.75	.81	43	-.924	.360
	หลัง	3.89	.81			
5. มีระดับเหมาะสมกับนักศึกษาปริญญาโท	ก่อน	3.95	.71	43	-.903	.372
	หลัง	4.09	.80			
6. มีความทันสมัย	ก่อน	3.70	.82	43	1.699	.096
	หลัง	3.98	.85			
7. การเรียงลำดับหัวข้อที่สอนมีความเหมาะสม	ก่อน	3.73	.59	43	2.033	.048
	หลัง	3.93	.59			
ภาพรวม	ก่อน	27.02	3.86	43	1.099	.278
	หลัง	27.90	4.55			

พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อเนื้อหาวิชาในภาพรวมในระดับค่อนข้างมาก ทั้งในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.86$) และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.98$) โดยคะแนนเฉลี่ยในการประเมินครั้งหลังมากกว่าครั้งแรก เพียงเล็กน้อยเช่นกันหากพิจารณาเป็นรายข้อ (ตารางที่ 3) พบว่า รายข้อที่นักศึกษามีทัศนคติที่ดีในระดับมากมี 2 รายข้อคือ เนื้อหาวิชา “มีความสอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา” และ “มีความครบถ้วนตามเค้าโครงวิชา” โดยพบทั้งในการประเมินผลครั้งแรกและครั้งที่สอง สำหรับรายข้ออื่น ๆ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติในระดับดีค่อนข้างมากในรายข้อที่เหลืออีก 4 รายข้อ ในการประเมินทั้งสองครั้ง มี 1 รายข้อคือ “มีระดับที่เหมาะสมกับนักศึกษาปริญญาโท” ที่พบว่า นักศึกษามีทัศนคติระดับค่อนข้างมาก ในการประเมินครั้งแรก แต่เปลี่ยนมาเป็นระดับมากในการประเมินครั้งที่สอง อย่างไรก็ตามไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทั้งในรายข้อและในภาพรวมในด้านเนื้อหาวิชา

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในรายชื่อระหว่างการประเมิน
ก่อนการสอบกลางภาค และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ในด้านเอกสารการสอน

รายชื่อ	การประเมิน	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig. (2-tailed)
1. ครอบคลุมทุกประเด็นที่กำหนดไว้ในเค้าโครงโครงการสอน	ก่อน	4.05	.61	43	-.573	.570
	หลัง	4.11	.65			
2. มีรูปแบบที่เหมาะสม	ก่อน	3.61	.92	43	-.401	.091
	หลัง	3.68	.83			
3. มีความเหมาะสมของระดับความยากง่ายของคำศัพท์	ก่อน	3.61	.65	43	2.305	.026
	หลัง	3.86	.55			
4. มีความเหมาะสมของระดับความยากง่ายของแบบฝึกหัด	ก่อน	3.90	.70	43	2.121	.040
	หลัง	3.93	.59			
5. มีคำอธิบายที่ชัดเจน	ก่อน	3.55	.70	43	2.979	.005
	หลัง	3.91	.68			
ภาพรวม	ก่อน	18.52	2.83	43	2.426	.020
	หลัง	19.50	2.87			

พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อเอกสารการสอนในภาพรวมในระดับค่อนข้างมาก ทั้งในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.70$) และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.90$) โดยคะแนนเฉลี่ยในการประเมินครั้งหลังมากกว่าครั้งแรก เมื่อพิจารณาในรายชื่อ (ตารางที่ 3) พบว่า มีเพียงด้านเดียวที่นักศึกษามีทัศนคติที่ดีในระดับมากคือ "เอกสารการสอนครอบคลุมทุกประเด็นที่กำหนดไว้ในเค้าโครงการสอน" ส่วนรายชื่ออื่น ๆ พบว่า นักศึกษามีทัศนคติในระดับค่อนข้างมากเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยในรายชื่อและในภาพรวมของการประเมินครั้งแรกและครั้งที่สอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติ ณ ระดับ .05 ในภาพรวม และในรายชื่อพบความแตกต่างถึง 3 ชื่อคือ "ความเหมาะสมของความยากง่ายของคำศัพท์" และ "ความเหมาะสมของความยากง่ายของแบบฝึกหัด" ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .05 และรายชื่อที่ 3 คือ "มีคำอธิบายที่ชัดเจน" มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .01 โดยที่ค่าเฉลี่ยการประเมินหลังทราบผลการสอบสูงกว่าการประเมินก่อนการสอบกลางภาคในทุกรายชื่อ

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในรายชื่อระหว่างการประเมินก่อนการสอบกลางภาค และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ในด้านจำนวนชั่วโมงที่สอน

รายชื่อ	การประเมิน	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig. (2-tailed)
1. การวิเคราะห์ประโยค	ก่อน	3.52	.76	43	-1.859	.070
	หลัง	3.80	.76			
2. ความเข้าใจประโยค	ก่อน	3.66	.64	43	-1.755	.086
	หลัง	3.89	.72			
3. การตีความและถอดความประโยค	ก่อน	3.70	.67	43	-2.546	.015
	หลัง	4.02	.63			
4. การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท	ก่อน	3.68	.60	43	-3.718	.001
	หลัง	4.07	.62			
5. การเดาความหมายของคำศัพท์จากการวิเคราะห์โครงสร้างของคำ	ก่อน	3.66	.64	43	-2.167	.036
	หลัง	3.95	.75			
6. การใช้พจนานุกรม	ก่อน	3.75	.72	43	-1.977	.054
	หลัง	4.00	.68			
ภาพรวม	ก่อน	21.97	3.14	43	-3.008	.004
	หลัง	23.72	3.35			

พบว่า นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อจำนวนชั่วโมงที่สอนในภาพรวมในระดับค่อนข้างมาก ทั้งในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.66$) และหลังทราบผลการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.95$) หากพิจารณาเป็นรายข้อ (ตารางที่ 5) พบว่า ในการประเมินครั้งแรก ทุกรายข้อจะมีคะแนนเฉลี่ยระดับค่อนข้างมาก แต่ในการประเมินหลังการสอบกลางภาค พบว่า เรื่องการตีความและถอดความประโยค และเรื่องการเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยในทุกข้อเพิ่มขึ้นจากการประเมินครั้งแรกทั้งสิ้น

เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประเมินผลก่อนการสอบกลางภาคและหลังการสอบกลางภาคในด้านจำนวนชั่วโมงที่สอน พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .01 ส่วนในรายข้อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ 3 เรื่อง ได้แก่ การตีความและถอดความประโยค (ระดับ .05) การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท (ระดับ .01) และเดาความหมายของคำศัพท์จากการวิเคราะห์โครงสร้างของคำ (ระดับ .05)

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติในรายข้อระหว่างการประเมินผลก่อน
การสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาค ในด้านจำนวนแบบฝึกหัด

รายชื่อ	การประเมิน	\bar{X}	S.D.	df	t	Sig. (2-tailed)
1. การวิเคราะห์ประโยค	ก่อน	3.73	.73	43	-2.380	.022
	หลัง	4.02	.85			
2. ความเข้าใจประโยค	ก่อน	3.75	.65	43	-2.488	.017
	หลัง	4.02	.76			
3. การตีความและถอดความประโยค	ก่อน	3.68	.60	43	-3.718	.001
	หลัง	4.07	.73			
4. การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท	ก่อน	3.73	.62	43	-3.325	.002
	หลัง	4.14	.80			
5. การถอดความหมายของคำศัพท์จากการวิเคราะห์โครงสร้างของคำ	ก่อน	3.77	.60	43	-1.431	.160
	หลัง	3.95	.83			
6. การใช้พจนานุกรม	ก่อน	3.61	.62	43	-3.280	.002
	หลัง	4.05	.83			
ภาพรวม	ก่อน	2.27	3.36	43	-3.306	.002
	หลัง	4.25	4.36			

พบว่า นักศึกษามีทัศนคติต่อจำนวนชั่วโมงสอนในภาพรวมในระดับค่อนข้างมาก ในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 3.71$) และในระดับมากในการประเมินผลหลังทราบผลการสอบกลางภาค ($\bar{X} = 4.04$) เมื่อพิจารณาในรายข้อ (ตารางที่ 6) พบว่า ค่าเฉลี่ยในการประเมินผลรายข้อทุกข้อในการประเมินผลก่อนสอบกลางภาคอยู่ในระดับค่อนข้างมากทั้งสิ้น แต่ในการประเมินผลครั้งที่ 2 พบว่าค่าเฉลี่ยสูงขึ้นจนถึงระดับมากใน 5 เรื่อง ยกเว้นเรื่อง การเดาความหมายของ

ค่าศัพท์จากการวิเคราะห์โครงสร้างของคำ ซึ่งแม้ค่าเฉลี่ยจะสูงขึ้นก็ยังอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

เมื่อทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการประเมินผลครั้งแรกและครั้งที่สอง พบว่า ในภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ .01 ในรายข้อมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอยู่ 4 เรื่องคือ การวิเคราะห์ประโยค (ระดับ .05) ความเข้าใจประโยค (ระดับ .05) การตีความและถอดความประโยค (ระดับ .001) การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท (ระดับ .01) และการใช้พจนานุกรม (ระดับ .01) มีเพียงการเดาความหมายของคำศัพท์จากการวิเคราะห์โครงสร้างของคำเท่านั้น ที่ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษานี้ปฏิบัติเสมือนมติฐานที่ว่า "มีความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นหรือทัศนคติต่อมิติต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านในภาพรวมระหว่างการประเมินผลก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบกลางภาค" นั่นคือ ทัศนคติในภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่หากพิจารณาในรายด้าน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเฉพาะด้านเอกสารการสอน (ระดับ .05) จำนวนชั่วโมงที่สอน (ระดับ .01) และจำนวนแบบฝึกหัดที่ใช้สอน (ระดับ .01)

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบกลางภาคกับทัศนคติของนักศึกษาต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านในการประเมินก่อนการสอบกลางภาคและหลังการสอบกลางภาค

ด้าน	การประเมิน	ค่าสหสัมพันธ์	Sig. (1-tailed)
1. ผู้สอน	ก่อน	.164	.143
	หลัง	.233	.064
2. การสอน	ก่อน	.259*	.045
	หลัง	.378**	.006
3. เนื้อหาวิชา	ก่อน	.262*	.043
	หลัง	.191	.107
4. เอกสารการสอน	ก่อน	.166	.141
	หลัง	.157	.155
5 จำนวนชั่วโมงสอน	ก่อน	.111	.237
	หลัง	.102	.254
6. จำนวนแบบฝึกหัดที่สอน	ก่อน	.143	.178
	หลัง	.189	.110
ภาพรวม	ก่อน	.253*	.049
	หลัง	.279*	.033

* Sig < .05

**Sig < .01

เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบในภาพรวมกับทัศนคติของนักศึกษาต่อมิติต่าง ๆ หรือองค์ประกอบต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาทักษะในการอ่าน โดยศึกษาทั้งการประเมินผลก่อนการสอบและหลังทราบผลการสอบกลางภาค (ตารางที่ 7) พบว่า ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับ .05 ($r = .253$ และ $.279$ ตามลำดับ) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ที่ไม่มากนัก ที่น่าสังเกตคือความสัมพันธ์ระหว่างด้านการสอนกับผลการสอบในภาพรวม ในการประเมินก่อน

การสอบกลางภาคมีค่าสัมพัทธ์เท่ากับ .259 แต่ในการประเมินหลังทราบผลการสอบกลางภาคเพิ่มขึ้นเป็น .378 และเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบเฉพาะในการประเมินครั้งแรกเท่านั้น ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่พบความสัมพันธ์กับคะแนนสอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษายอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า “นักศึกษาที่มีคะแนนสอบกลางภาคสูงกว่าจะมีทัศนคติที่ดีต่อมิติต่าง ๆ ของการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในภาพรวมมากกว่านักศึกษาที่มีคะแนนสอบต่ำกว่า” อย่างไรก็ตามในรายด้านนั้นเฉพาะด้านการสอนเท่านั้นที่ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 8 ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบในหัวเรื่องต่าง ๆ กับจำนวนชั่วโมงที่สอนและ
จำนวนแบบฝึกหัดในหัวเรื่องนั้น ๆ

หัวเรื่อง	การ ประเมิน	ด้าน	ค่าสห สัมพันธ์	Sig. (1- tailed)
1. การใช้พจนานุกรม	ก่อน	จำนวนชั่วโมง	-.065	.378
		จำนวนแบบฝึกหัด	-.088	.285
	หลัง	จำนวนชั่วโมง	-.171	.134
		จำนวนแบบฝึกหัด	.037	.405
2. การเดาความหมายของคำศัพท์	ก่อน	จำนวนชั่วโมง	.014	.465
		จำนวนแบบฝึกหัด	.014	.465
	หลัง	จำนวนชั่วโมง	.063	.342
		จำนวนแบบฝึกหัด	.100	.259
3. การวิเคราะห์ประโยค	ก่อน	จำนวนชั่วโมง	.251	.050
		จำนวนแบบฝึกหัด	.352**	.010
	หลัง	จำนวนชั่วโมง	.120	.219
		จำนวนแบบฝึกหัด	.315*	.019
4. ความเข้าใจประโยค	ก่อน	จำนวนชั่วโมง	.225	.071
		จำนวนแบบฝึกหัด	.252*	.050
	หลัง	จำนวนชั่วโมง	.107	.245
		จำนวนแบบฝึกหัด	.244	.055
5. การตีความและถอดความประโยค	ก่อน	จำนวนชั่วโมง	.006	.484
		จำนวนแบบฝึกหัด	.043	.390
	หลัง	จำนวนชั่วโมง	-.027	.432
		จำนวนแบบฝึกหัด	.099	.261

เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างตอนต่าง ๆ ของข้อสอบ ซึ่งเป็นหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องที่สอน ยกเว้น การเดาความหมายของคำศัพท์จากบริบท และจากการวิเคราะห์โครงสร้างของคำ ซึ่งนำมารวมเป็นการทดสอบตอนเดียวกัน จากการวิเคราะห์ทั้งการประเมินก่อนการสอบกลางภาคและหลังทราบผลการสอบ (ตารางที่ 8) พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนชั่วโมงสอนในแต่ละหัวข้อกับคะแนนสอบในหัวข้อนั้น ๆ ในการประเมินทั้งสองครั้ง แต่พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนแบบฝึกหัดกับการวิเคราะห์ประโยค ในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($r = .352$) ณ ระดับ .01 และการประเมินหลังทราบผลการสอบกลางภาค ($r = .315$) ณ ระดับ .05 ในเรื่องความเข้าใจประโยค จำนวนแบบฝึกหัด มีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบในเรื่องนี้ เฉพาะในการประเมินก่อนการสอบกลางภาค ($r = .252$) ณ ระดับ .05 แต่ไม่พบในการประเมินครั้งหลัง

การสรุปและอภิปรายผล

ผลของการศึกษาในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า จังหวะเวลาในการประเมินคือ ก่อนการสอบและหลังทราบผลการสอบในภาพรวม ไม่ได้มีอิทธิพลต่อการประเมินผลการเรียนการสอนของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ถึงแม้ว่าการประเมินในด้านต่าง ๆ อาจแตกต่างกันไปบ้าง ในด้านผู้สอนนั้นแม้ในภาพรวมในรายด้านนี้ จะไม่มีความแตกต่างกันในการประเมินทั้งสองครั้ง แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยลดลงทุกรายข้อ แต่ก็เพียงเล็กน้อยเท่านั้น ด้านการสอนและด้านเนื้อหาวิชา ก็ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการประเมินทั้งสองครั้ง มีเพียงเรื่องการเรียงลำดับหัวข้อที่สอนเท่านั้นที่พบว่า มีความเหมาะสมมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในการประเมินครั้งหลัง

ด้านที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3 ด้านคือ ด้านเอกสารการสอน จำนวนชั่วโมงที่สอน และจำนวนชั่วโมงแบบฝึกหัด โดยพบว่า นักศึกษาเห็นว่าเหมาะสมกว่าเดิมในการประเมินครั้งที่สองในทุกรายข้อ ซึ่งแสดงว่า ก่อนการสอบนักศึกษาไม่มั่นใจว่า เท่าที่เรียนมาจะเพียงพอหรือไม่ แต่เมื่อทำการสอบไปแล้วจึงรู้สึกว่างเพียงพอ และเห็นว่าเหมาะสมมากขึ้นกว่าเดิม

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การประเมินผลการเรียนการสอนจะทำก่อนการสอบหรือหลังการสอบให้ผลไม่แตกต่างกันมาก การประเมินผลหลังการสอบทำให้ทัศนคติของนักศึกษาดีขึ้นในด้านเอกสารการสอนและจำนวนชั่วโมงที่สอน และจำนวนแบบฝึกหัด แม้คะแนนเฉลี่ยของผู้สอนและการสอนลดลงแต่ก็ไม่มีนัยสำคัญ จึงอนุมานได้ว่า การประเมินหลังการสอบเหมาะสมกว่า

สำหรับเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนสอบกับทัศนคติของนักศึกษานั้น จะเห็นว่า การสอนหรือวิธีการสอนมีความสัมพันธ์กับคะแนนสอบมากกว่ามิติอื่น ๆ ซึ่งมีผลทำให้ภาพรวมของทัศนคติมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมไปด้วย แม้ความสัมพันธ์จะไม่สูงมากแต่ก็เป็นไปตามหลักเหตุผล ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นักศึกษาได้คะแนนดีจะมีทัศนคติที่ดีในการประเมินในด้านต่าง ๆ และวิธีการสอนที่ดีมีผลให้นักศึกษาทำคะแนนได้ดีไปด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เนื่องจากวิซาลักษณะนี้เป็นวิชาบังคับที่เปิดสอนให้นักศึกษาปริญญาโทในสถาบันการศึกษาหลายแห่ง ไม่เพียงแต่ที่สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เท่านั้น จึงเสนอแนะให้ผู้สอนเน้นวิธีการสอนให้มาก เพราะมีผลต่อคะแนนสอบของนักศึกษามากกว่าปัจจัยอื่น
2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจังหวะเวลาในการประเมินผลการเรียนการสอน อาจทำการประเมินได้ทั้งก่อนการสอบและหลังการสอบเพราะให้ผลไม่แตกต่างกันในภาพรวม
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับดัชนีชี้วัด เนื่องจากดัชนีชี้วัดในแบบประเมินผลกลางของมหาวิทยาลัยไม่สามารถใช้ได้กับทุกรายวิชาโดยให้ผลดีเท่ากัน ดังนั้นในการประเมินผลแต่ละวิชาโดยสถาบันเป็นผู้จัดทำและใช้แบบประเมินผลกลาง ควรเพิ่มตัวชี้วัดหรือข้อคำถามของแบบประเมินผลกลางให้มากขึ้น และข้อใดที่ไม่สามารถใช้กับรายวิชาใดวิชาหนึ่งควรตัดข้อนั้นทิ้งเมื่อนำมาวิเคราะห์ผล

บรรณานุกรม

- เยาวดี ราชชัยกุล วิบูลย์ศรี. 2544. *การประเมินโครงการ: แนวคิดและการปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร ทองอุไทย จามรมาน. 2530. *การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา เล่มที่ 3*. กรุงเทพฯ: ฟีนิกซ์พับลิชชิง.